

XXV. évfolyam | 2014/2

HONÉD ALTISZTI F O L Y Ó I R A T

hangján Altisztek hangján Altisztek hangján Altisztek hangján Altisztek hangján Altisztek hangján
Altisztek hangján Altisztek hangján Altisztek hangján Altisztek hangján Altisztek hangján Altisztek hangján

TARTALOM

A parancsnok szemszögéből	2
Ki vagyok én? Egy amerikai tábornok filozófiája a katonai vezetésről	3
De kik azok a door gunnerek?	6
„Tűzoltó leszel s katona!”	8
Tisztelgés elődeink emléke előtt	8
A vezénylőzászlósi tevékenység alapja a parancsnok bizalma	10
A Zrínyi Kiadó könyvkínálatából	10
Poszter	12
Névadó hőseink az MH Altiszti Akadémián	14
Két testvér egy alakulatnál	15
Nagyapám emlékére	16
Táborfalva katonai helyőrség története (1.)	18
A katonai relikviák szerelme	20
Élethosszig tartó tanulás	22
Humor	23

A PARANCSNOK SZEMSZÖGÉBŐL

Fiatal hadnagyként együtt szolgáltam egy főtörzsőrmesterrel – még a nevére is emlékszem, Lakatos Kálmánnak hívták. Amolyan jó értelemben vett „minden hájjal megkent” ember volt. Állandóan jött-ment, szervezett, intézkedett, és mindig rendben volt mindenünk. Még ki sem mondta senki a feladatot, már tudta, hogy mi a teendője, és már intézte. Egy másik volt kollégám a század technikus altisztje volt. Olyan maximális hozzáállással és szakértelemmel, szinte feladatszabás nélkül szervezte a felderítőszázad harc- és gépjárművezetőinek mindennapi feladatait, hogy a problémák már azelőtt megoldódtak, mielőtt kialakultak volna. Mindketten olyan katonák voltak, akik a szakmát mesterien magas szinten művelték, akik a szolgálatra nem egyszerű munkalehetőségként gondoltak, hanem ténylegesen hivatásuként élték meg a katonalétet. Ismerték az előljáró elvárásait, képesek voltak az együttgondolkodásra. Pontosan tudták, vagy ha nem, képesek voltak kikövetkeztetni a feladatukat. Felelősségük tudatában, „az én hibám és nincs mentségem” elv szerint éltek és dolgoztak.

A mai Magyar Honvédségnek nagyon nagy szüksége van a hasonlóképpen gondolkodókra, hiszen a kor hadereje professzionális katonákat kíván. Olyanokat, akik megjelenésükben, tetteikben hordozzák a megújulás igényét és a tradíciók tiszteletét, a tudást és a szakértelmet, az elhivatottságot és elkötelezettséget, a lojalitást és a bajtársiasságot, a felelősséget és az önállóságot. Mindezen értékek nélkül nem lehet embereket vezetni, sokmillió értékű technikaért felelni. A tiszthelyettesi kar 2012-ben visszanyerte tradicionális nevét, és újra a történelmi hagyományokon alapuló altiszt megnevezést használjuk. A változás azonban nem csupán egy nyelvhasználati változtatás, hanem komoly fogalmi értékkel is bír. Az altiszt nem a tiszt helyettese, hanem önálló, saját karrierrel, felelősséggel és hatáskörrel rendelkező katona. A haderő éppen ezért az altisztekre támaszkodik, mert létszámban és szaktudásban ők képezik a hadsereg gerincét, amelynek minden körülmények között erősnek és megingathatatlanak kell lennie. S mindez nem csupán pusztán vezetői elvárás, hanem minden egyes hivatásának élő altiszt elvárása kell hogy legyen önmagával szemben. Az altiszti kar folyamatosan keresi testületi azonosságának célkitűzéseit, fejlődik szellemisége, értékrendszere, szakmaisága. A jövő egyik célkitűzése, hogy a magyar altisztek olyan alkalmazható szakmai tudással és nyelvi készségekkel rendelkezzenek, melynek birtokában képesek megállni helyüket bárhol a világon. Ezen a téren nincs szegyenkeznivalónk, de fejlődni kell. Mindehhez az szükséges, hogy higgyenek az altiszti kar jövőjében, önmagukban, és akarjanak tenni is érte.

*Fucsku Sándor vezérőrnagy,
az MH Összhaderőnemi Parancsnokság parancsnoka*

KI VAGYOK ÉN?

Egy amerikai tábornok filozófiája a katonai vezetésről

Merle D. Hart dandártábornok 2013. június 24-én hivatalos ünnepség keretén belül vette át William T. Lord dandártábornoktól a szarajevói NATO-parancsnokság parancsnoki beosztását. A NATO Bosznia-Hercegovina fővárosában megalakított parancsnoksága valójában jogutódja a korábbi SFOR-, illetve az azt megelőző IFOR-parancsnokságnak. Történelmi tény, hogy 2004. december 2-án megszűnt a NATO stabilizációs missziója (Stabilization Force – SFOR) és az úgynevezett Berlin Plusz egyezmény keretén belül, az EUFOR-t támogató funkcióval megalakult a NATO Szarajevói Parancsnoksága (NATO HQ Sarajevo, rövidítve NHQ Sa). A szervezet kiemelt feladata a 2005 decemberében megalakult helyi haderő (Armed Forces of Bosnia and Herzegovina, rövidítve AF BiH) védelmi reformjának támogatása, az annak megvalósításában való hatékony együttműködés.

Annak ellenére, hogy Hart dandártábornok már több évtizedes parancsnoki múlttal rendelkezett, a helyzet hasonló volt a 2007-eshez, amikor is még ezredesként az amerikai légierő Pope bázisán települt 440. Airlift Wing (440. Légiszállító Ezred) parancsnoka lett. Ahogy egykoron, előjárói most is egy merőben újszerű feladat ellátására jelölték ki. A légierőbázison közel négy évig betöltött parancsnoki beosztásának egyik első lépéseként megfogalmazta parancsnoki filozófiáját, amit most, Szarajevóba érkezvén ismételtelen elővett és felfrissítette az abban egykoron megfogalmazott gondolatokat. A korábbi tézisek az évek során alapjaiban változatlanok maradtak, csupán az idő elteltével hasznos elemekkel egészültek ki. Merle tábornok azóta is készséggel osztja meg parancsnoki filozófiáját beosztottaival és kollégáival, illetve jelen esetben a Honvéd Altiszti Folyóirat olvasóival.

Merle D. Hart 1973 decemberében altisztként (Non-commissioned officer, NCO) csatlakozott az amerikai légierőhöz, majd a csapatok-

Hart dandártábornok 2013 júniusától a NATO Szarajevói Parancsnokság parancsnoka

nál megszerzett gyakorlatot követő tisztképzés befejezését követően 1981-ben hadnaggyá avatták. Családja a filmekből ismert klasszikus farmgazdálkodást folytatta, aminek gyermekként aktív résztvevője volt. Tizenévesen, több száz lábasszóság társaságában értette meg a munka értékét és szépségét. Hasonlóan farmerként élt több száz évvel ezelőtt egyik őse, John Hart is, aki New Jersey állam részéről aláírta az Amerikai Egyesült Államok népének Függetlenségi Nyilatkozatát. Erre a történelmi tényre a tábornok mindig meghatódva gondol vissza. Nem vitatható, hogy szakmai és személyes fejlődését nagyban meghatározta ez a történelmi tény.

Az amerikai légierő tagjaként kiváló navigátor lett, és napjainkra már több mint 6200 repült órával rendelkezik különböző katonai légi járműveken, ideértve a T43Z, C-9A és C-130 megannyi típusát (B, E, H1, H2 és H3). Hart tábornok különböző beosztásokban az elmúlt negyed évszázad szinte mindegyik nemzetközi katonai műveletében részt vett. A Balkán és különösen Bosznia-Hercegovina nem ismeretlen számára, hiszen a '90-es évek elejétől szolgált a helyi lakosságot támogató légi műveletekben.

Számos alkalommal tért vissza ebbe a térségbe és hozott légi úton segélyszállítmányokat a nehézségek közepette élők számára. Így részt vett a huszonegy ország által működtetett, a történelem ez idáig leghosszabb ideig tartó humanitárius művelete, az Operation Provide Promise feladataiban.

Az iraki háborúban már magasabbparancsnoki feladatkörben kellett vezetnie a rábízott több ezres nemzetközi köteléket és hibátlanul megfelelni a folyamatosan jelentkező, komoly kihívásoknak. Hart dandártábornok az évek elteltével úgy gondolja, hogy egy parancsnok, katonai vezető számára elsődlegesen meghatározó az önismeret. Ez fogalmazódott meg benne akkor is, amikor átvette a 440. Légiszállító Ezred parancsnoki beosztását. Mindenképpen tisztázni kívánta magától saját értékeit és képességeit, mindezt annak érdekében, hogy beosztottait, kollégáit is ennek megfelelően tudja tájékoztatni, illetve ismertetni elvárásait. Parancsnoki filozófiájának megfogalmazását és írásban való rögzítését a beosztottak átfogó tájékoztatására és az egyértelmű feladatszabásra való törekvés motiválta. Úgy gondolta, hogy a katonai szervezet tagjai között

nagy létszámban vannak olyanok, akik nem ismerik korábról őt, így egy gondosan összeállított, megfogalmazott parancsnoki filozófia eredményes lesz a közösség jövője szempontjából.

Elsőként pontosította, hogy számára nem létezik aktív, tartalékos vagy nemzeti gárdista szabvány, norma (standard). Mindenkinél meg kell értenie, hogy egy katonai szervezetnél csak egy standard lehet. Csak akkor képviselhetünk azonos értékeket egy katonai alakulatban belül, ha a magunkkal szembeni követelménytámasztásunkat és az annak való kiváló szintű megfelelést azonos szempontok szerint értelmezzük. Így az azonos jelvények, csapatjelzések nem csupán szimbólumok lesznek az egyenruhán, hanem többek annál: tudjuk, hogy viselőik azonos képességű és motiváltságú katonák. A tábornok meggyőződéssel vallja, hogy a parancsnok kötelessége a tevékenység irányának kijelölése és az egyének képességeire szabott végrehajtási ütem meghatározása.

Hart dandártábornok egy eredményes vezetői beosztás betöltésekor – annak érdekében, hogy a katonai szervezet kiválóan teljesítse alapfeladatait – 11 önállóan is értelmezhető csoportkört azonosít.

Változások. Egy új szervezet megalkotására vonatkozó parancsok, utasítások jelentősen befolyásolják a kialakuló katonai szervezet életét. Az amerikai haderőben a kilencvenes évek végére megváltozott a tartalékos és aktív szolgálat kötelemeinek értelmezése, a kettő viszonyában előtérbe került a tartalékos szolgálat. A korábbi teória szerint az aktív szolgálatnál rendszeresített haditechnikához csatlakozott be a tartalékos, míg napjainkra a helyzet teljesen átalakult. Amennyiben a megváltozott körülmények kiugró adrenalin szintet eredményeznek a katonában és indokolt a párbeszéd folytatása, akkor ne habozzunk: az érintett személy mellett konzultáljunk a barátokkal, a családtagokkal, és jelezzük a problémát a tábori lelkésznek. Mindenki értékes része az adott katonai szervezetnek, a parancsnoknak mindig rendelkezésre kell állnia, ha indokolt. Az egészsé-

Feladategyeztetés kötetlen formában

ges mértékű stressz és az izgalom normális velejárója a napi életvitelnek, ettől senki sem lehet mentes. A változások mindenki számára magukban hordozzák a szakmai fejlődés és személyes karrierépítés, a helyzet jó irányú megváltozásának lehetőségét.

A katonai szervezet, a légierő alapértékei. Minden az alapvető értékeken nyugszik; a megfogalmazott alapelvek határozzák meg elérendő céljainkat. Egy régi katonai mondás szerint, ha nem felelsz meg valaminek, akkor nem felelsz meg semminek. Fogelman tábornok szerint a katonai értékek sorában első a katonai szervezet egységessége, majd a szolgálat teljesítése következik, míg a harmadik meghatározó tényező a kiválóság mindabban, amit teszünk. A légierő alapértékei mellett Hart tábornok lényegesnek tartja a West Point katonai akadémia jelmondatában megfogalmazottakat is: Szolgálat (Duty), becsület (Honor), haza (Country). Megszív-

lelendők J. F. Kennedy elnök szavai is: „Ne azt kérdezd, mit tehet érted a haza, hanem azt, hogy te mit tehetsz a hazáért!” Hart tábornok első számú mentorának tekinti James D. Bankers vezérőrnagyot, akinek parancsnoki útja és intelmei meghatározóak egy hivatásos tiszt szakmai és személyes fejlődésében. Bankers tábornok három – általa rendszeresen idézett kifejezést – írt fel a irodájának ajtaja fölé: Büszkeség, hozzáállás, teljesség.

Teljességre való törekvés. Ez az alapja minden közösen végzett tevékenységnek. Amennyiben nincs meg közöttünk egységesen a teljességre való igény, akkor nem lehetünk becsületesek egymással, családjainkkal és barátainkkal szemben. A teljesség – egy közösségben értelmezve – mindenki számára egyet kell hogy jelentsen. Ebben a vonatkozásban nem lehet semmiféle félreértés.

A szolgálat elsődlegessége. Hart dandártábornok közel három évtizedes, légierőnél eltöltött szolgálata

A parancsnok nemzetközi környezetben

Ebédidőben is szóba kerülnek a szolgálati feladatok

alatt szembesült azzal, hogy bizonyos esetekben az Isten és a család szolgálata tekintetében kompromisszumot kellett kötnie. A katonai szolgálat teljesítése több esetben előnyt élvezett a családdal, a magánélettel és a hitélettel szemben.

Kiválóság tetteinkben. Amit egy parancsnok magától, beosztottaitól elvárhat, az nem más, mint a 100 százalékos teljesítményre való törekvés megértése, elfogadása és végrehajtása. Minden egyes feladatkör fontos, és ennek tudatában kell azt ellátni. Törekedjünk a tökéletességre. Ami működött a korábbi szolgálati helyünkön, az minden bizonnyal eredményes lehet a jelenlegin is. A jól működőn, amíg nem indokolt, ne változtassunk csak a változás kedvéért.

Fegyelem. A katonai szervezet mindennapi életét, a feladatok végrehajtását meghatározza a katonák viselkedése, egymás közötti kapcsolata, a fegyelem. Alapigazság, hogy minél nagyobb egy katonai szervezet, annál nagyobb a valószínűsége, hogy előfordulnak fegyelmi ügyek. Amennyiben ez bekövetkezik, négy dolgot vegyünk figyelembe: legyünk igazságosak, jog szerint járjunk el, tájékoztassuk a katonai szervezet parancsnokát, valamint vegyük fel a kapcsolatot a szervezet jogi tisztjével, illetve ha szükséges, a katonai ügyészséggel. A fegyelmi problémákat mindig ott kezeljük, ahol keletkeznek, és ott is oldjuk meg. Ebben a folyamatban meghatározó szerepet játszanak az alegységek vezénylőzászlósai, illetve parancsnokai, akik elsők között

kell hogy szembesüljenek a gondokkal, és nekik nyílik elsődleges lehetőségük a javítófolyamat beindítására.

Ismerjük meg beosztottainkat. Az utóbbi évtized technikai-technológiai vívmányai elszigetelik az embereket egymástól. A munkahelyi kapcsolatban az együttműködés leegyszerűsödik, sok esetben a párbeszéd az interneten valósul meg, elektronikus levelezéssel. Jó tudni, hogy semmilyen technika sem képes pótolni az emberek, munkatársak közötti közvetlen kapcsolatot, a közvetlen párbeszédet. A parancsnokok, katonai vezetők és nem kevésbé a rangidős altisztek, vezénylőzászlósok ragadjanak meg minden alkalmat, hogy találkozzanak beosztottaikkal, kollégáikkal, és közvetlen beszélgetéseik során kölcsönösen ismerjék meg egymást.

A katonai szervezet küldetése, feladata. Egy katonai szervezet, a haderő működését a beosztottakról való minden oldalú gondoskodás határozza meg. Azonban előfordulhat olyan helyzet, amikor a szervezet feladatának teljesítése átmenetileg elsőbbséget élvez. A jó parancsnok ilyen esetben felhívja az állomány figyelmét, hogy a rendkívüli helyzet elmúltával visszaáll a beosztottakról való gondoskodás megszokott gyakorlata, amint arra lehetőség adódik, azonnal visszatér a katonai szervezet megszokott napi élete.

Eseménymentesség. Egy parancsnoknak, katonai vezetőnek mindenképpen szem előtt kell tartani a biztonságot, a biztonságos feladatvégrehajtásra való törekvést,

a katonák épségének megővését, a balesetmentes munkavégzést. Nincs olyan feladat, aminek végrehajtásában e szempontokat mellőzni lehetne. A személyek megővése mellett fontos a ránk bízott haditechnika megővése is.

Az altiszti állomány kiemelt szerepe. Mindenkinnek meg kell találnia a maga helyét és szerepét a katonai szervezet működésében. A fiatalabb generáció mutassa meg tettekkészségét a nagy kihívások teljesítése terén, míg a rangidős altisztek és vezénylőzászlósok beosztásukból adódóan, illetve vezetői tapasztalataik alapján tegyenek meg mindent a szervezet hatékony működése érdekében. Az altiszti kar meghatározó személyei szinte csodákra képesek az állomány egy irányba mutató erőfeszítésében, a személyek motiválásában.

A tisztek mint katonai vezetők és menedzserek. Egy adott katonai szervezetnél a tisztikarból kerül ki a kötelék parancsnoka. A tisztek tevékenysége, megjelenése komoly hatással van a katonai szervezetre. A katonai vezető és menedzser között lényeges különbségek vannak, azonban mindkét szakember tulajdonságaira szüksége van a katonai szervezetnek. Nyilvánvaló, hogy nem mindenki rendelkezik ezek megfelelő kombinációjával. A parancsnok kötelessége, hogy beosztottait a személyes fejlődésükben segítse, támogassa. Hart dandártábornok úgy véli: mindig figyelemmel kell lenni az adott helyzetre és annak megfelelően kell a parancsnoknak, katonai vezetőnek eljárnia. Mindennap lehetőség van a fejlődésre, a tökéletesebb megoldások kialakítására. Az ötleteinket ne rejtjük el; osszuk meg közvetlen környezetünkkel, illetve terjesszük fel előljáróink felé. Az alulról jövő kezdeményezéseket, javaslatokat egy jó parancsnok, katonai vezető kíváncsian fogadja és kellő időt szentel azok tanulmányozására. A parancsnok mindig azt kell hogy érezze: megtiszteltetés számára az adott katonai szervezet első számú személyének lenni, továbbá mindig törekednie kell, hogy megmaradjon szavainak és tetteinek hitelessége.

Dr. Murinkó Attila alezredes

DE KIK AZOK A DOOR GUNNEREK?

Shindand, Afganisztán. A megmégélnékül szél port kavar fel, a tűző nap tikkasztó hősege szinte elviselhetetlen. A távolban két Mi-17v5 feldübörgő hajtóművekkel, farkát emelve távozik az ég felé, s ha lenne felhő, akkor örömmel fúrná az orrát a földről hűsítően kívánatos felhőpamacsokba. Felhőknek azonban nyoma sincs, így a helikopterek ajtajaiban jól kivehetőek a vietnami háborúról szóló filmek gyermekként sokszor irigyelt hősei, az ajtőlövészek. A Magyar Honvédség 86. Szolnok Helikopter Bázis Légi Tanácsadó Csoportjának (Air Advisory Team – AAT) első katonái 2011 augusztusában érkeztek e távoli, harcoktól és törzsi ellenségeskedésektől feldúlt országba, hogy az Afgán Nemzeti Hadsereg (Afghan National Army – ANA) helikopteres szakállományát képezzék. A magyar helikopteres társadalom számára kihívás e feladat, hiszen a második világháború óta a második olyan misszió – a szintén szolnoki vonatkozású Légi Mentor Csoport (Mi-35 Air Mentor Team – AMT) után –, amely valós harci körülmények között teszi a dolgát. Jelenleg a hetedik váltás tesz eleget e nemes és megtisztelő feladatnak. Akikről e cikk szól, a bevezetőben már említett ajtőlövészek vagy ahogyan az angolszász nyelvterületen ismert, door gunnerek. A Magyar Honvédség 2010 óta használja ezt a képességet és képezi ki a fedélzeti technikusokat e feladatkör ellátására.

– *Tulajdonképpen mi is a dolga az ajtőlövészeknek?* – kérdezem beszélgetőpartnereimet, Tóth „Pöcök” Péter zászlóst és Gecse „Fater” Zoltán főtörzsőrmestert, a helikopterbázis szállítóhelikopter-zászlóaljának Afganisztánt megjárt fedélzeti technikusait.

– Sokan azt gondolják, hogy csak állunk az ajtóban és lövünk mindenre, ami mozog, ám a feladat ennél sokkal összetettebb – kezdi Tóth zászlós. – A mi feladatunk elsősorban a helikopter védelme a légi és földi támadásokkal szemben, a földi erők esetleges tűztámogatása, a folyamatos légi felderítés. A másik fontos tevékenységünk a helikopter leszállásának segítése a poros, hegyekkel erősen tagolt területeken, ami bizony nem kis feladat, hiszen a folyamatosan szálló por, amit a helikopter forgószárnyai által keltett szél csak még inkább felkavar, szinte lehetetlenné teszi a helikoptertervezető számára a talajhoz viszonyított helyzet meghatározását, így a mi segítségünk elengedhetetlen e manőver pontos és balesetmentes végrehajtásához.

– *Mi a feladat Afganisztánban, mit takar a misszió megnevezésében a tanácsadó kifejezés?*

– A feladatunk – veszi át a szót Gecse Zoltán főtörzsőrmester – az afgán katonák képzése e beosztások ellátására. A küldetésünk nagy szakmai kihívás, hiszen az oktatás nyelve az angol, a hallgatók többsége pedig nem beszéli a nyelvet, így

tolmácsok segítségével oktattunk. Persze a misszió végére már egy kis pastu és dari szókinccset is magunkénak mondhatunk – teszi hozzá nevetve. – A kiképzendők igen változatos előképzettséggel rendelkeznek, van köztük hegyi pásztorfiú, aki még egy percet sem repült, de van olyan is, aki több száz repült órát mondhat már magáénak és kielégítő műszaki ismeretekkel bír. A másik tényező a kulturális különbözőség, az a kissé patópáluras és „ha Allah úgy akarja” mentalitás, ami nehezen szokható meg a mi olyan nagy precizitást és szakmaiságot megkövetelő szakmánkban. Az afgán hallgatók alapjában véve barátságosak és megpróbálják a legjobb tudásuk szerint elsajátítani az előírt ismereteket. Számomra nagyon pozitív élmény volt.

– *Milyen különbségek vannak az itthoni repülések és az ott végrehajtottak között?*

– Itthon a repüléseink kiképzési céllal történnek az előrelépés, a jártasságok fenntartása érdekében. Kinn minden repülési feladat „éles”, azaz bármikor lóhatnak ránk, épp ezért nagy a felelőssége a helikopter fedélzetén tartózkodó kiképző és kiképzendő állománynak. Az úgynevezett ekipázs rendszerű repülés igen kemény csapatmunka, ami feltétel nélküli bizalmat követel a személyzet minden tagjától egymás, a földi szakszemélyzet és a repülőtechnika iránt.

– *Ha jól tudom, Afganisztánban nem olyan helikoptereket használnak, mint Magyarországon. Nehéz volt megszokni?*

– Afganisztánban a Mi-17v5 változata („vifávj”) van rendszerben. Kezelésében nincsenek nagyobb eltérések az itthon is használt alapváltozathoz képest, talán a mindkét oldalon megtalálható oldalajtó a különbség, ami nagyon jól jönne az itthoni gépekre is. A műszerezettségbeli és az erősebb hajtóművek okozta többletteljesítményből adódó különbségek nagyon rövid idő alatt elsajátíthatók.

– *Az itthoni kiképzés mennyire készítette fel a misszióra?* – fordulok ismét Tóth Péter zászlóshoz.

– Úgy gondolom, hogy teljes mértékben, már amennyire egy

Tóth Péter zászlós az egyik mentoráltjával

Tóth Péter zászlóst, a Magyar Honvédség 86. Szolnok Helikopter Bázis szállítóhelikopter-zászlóalja különleges helikopterrájának főtechnikusát 1998 júliusában avatták őrmesterré. Első beosztásában Szentkirályszabadján szolgált a helikopterüzembentartó század mechanikusaként. 2001 március elsejével került Szolnokra helikopterfedélzeti technikus beosztásba. Három alkalommal volt misszióban: 2007-ben Sínán, 2011-ben az AAT-2 ajtőlövészeként Afganisztánban, majd 2013-ban az AAT 6. váltásában mint fedélzeti technikus. Nős, egy fiú édesapja.

ilyen misszióra fel lehet készülni. A külföldön végrehajtott szimulátoros képzés, a gyakorlati kiképzések, a már kinn járt AAT-s kollégák tapasztalatai, valamint az itthoni általános katonai célfelkészítés mind-mind kiváló alapot adtak ahhoz, hogy ezt a missziót biztonságosan és sikeresen hajtsuk végre.

– *Volt Afganisztánban olyan eset, amely kiemelkedő élményt jelentett?*

– 2013. szeptember 7-én az Afgán Nemzeti Hadsereg egy MD–530F típusú helikoptere, fedélzetén egy amerikai oktatóval és egy afgán hallgatóval, egy IED-re szállt le, ami felrobbant. A helikopter egyik talpa leszakadt és a forgószárnypárok megrongálódtak. A robbanás erejétől és a mechanikai sérülésektől a könnyűhelikopter lezuhant, majd kigyulladt. Mi éppen felszálláshoz készülődtünk két helikopterrel, egy amerikai személyzettel és egy magyarral. Ez utóbbin az ajtólovész én voltam, a fedélzeti technikus

pedig Tóth Péter zászlós – meséli Gecse Zoltán főtörzsőrmester. – Éppen Shindandból indultunk volna tűzoltó palackokért Heratba. A felszállás után a kötelék azonnal bekapcsolódott a mentési feladatba. A kutatás rövid idő után sikeres volt, mert az amerikai személyzet jelentette, hogy látja a füstöt. A fedélzetén lévő egyik tűzoltó, valamint az amerikai ajtólovész segítette a mentésben, míg mi a levegőből a helyszínt biztosítottuk. Felemelő érzés volt, hogy megmenthettük a bajtársainkat.

– *A család hogyan viselte a missziót?*

– Köszönhetően a zászlóaljvezetés előrelátó tervezésének, a családjainkat jó előre fel tudtuk készíteni a ránk és a rájuk váró nehézségekre. A kintlévünk alatt sokat segített a skype, valamint a telefonos kapcsolattartás, persze azért az itthoni kollégák is elkövetek mindent, hogy a családok a napi élet nehézségeit sikeresen megoldják. Alakulatunk vezetése minden tőle telhetőt megtett, hogy megkönnyítse a mi helyzetünket és családjaink minden napjait. Ha adódna lehetőség, ismét vállalnék-e a missziót? Természetesen, hiszen ahogyan már többször is említettem, mindenképpen előrelépés, ha valaki meg tud felelni egy idegen országban, nem az anyanyelvét használva, ilyen magas szakmai és emberi kihívásoknak – mondja Tóth Péter zászlós.

– *A magyar katonák szakmaiságát kint óriási elismerés övezi; ez mindenképpen hatalmas motiváció – teszi hozzá Gecse Zoltán főtörzsőrmester.*

– *Mi a véleményük az afganisztáni szerepvállalásról?*

– Egyöntetűen úgy gondoljuk, hogy messze még az az idő, amikor az Afgán Nemzeti Hadsereg önállóan, a NATO támogatása nélkül végre tudja hajtani azokat a feladatokat, amelyekre egy hadsereget használnak békében és háborúban egyaránt. Nekünk magyaroknak mindenképpen jelentős szerepünk van ezekben a folyamatokban. Ezen túlmenően olyan szakmai tapasztalathoz jutunk, amely más módon nem megszerezhető – húzzák alá beszélgetőpartnereim.

Tigyi István Zsolt törzsszázlós

Gecse Zoltán főtörzsőrmester:
„A küldetésünk nagy szakmai kihívás”

Gecse Zoltán főtörzsőrmester a Magyar Honvédség 86. Szolnok Helikopter Bázis szállító-helikopter-zászlóaljának fedélzeti technikus. 1997 júniusában lépett be a Magyar Honvédség állományába. Szolnokon kezdett a szállítóhelikopter-üzembentartó század földi mechanikusaként. 2010 októberében került fedélzeti beosztásba. Eddig egy misszióban vett részt, 2013 májusától volt az AAT-6 ajtólovésze. Nős, két gyermek édesapja.

HONVÉD ALTISZTI FOLYÓIRAT

Megjelenik évente hat alkalommal, minden páros hónapban

Kiadja a Honvéd Vezérkar
A kiadásért felel:
Dr. Orosz Zoltán altábornagy

Szerkesztőbizottság:

Elnök:
Kriston István főtörzsszázlós,
a Magyar Honvédség vezénylőzászlósa
Tagok:
Balog Sándor törzsszázlós
Berek Zsolt törzsszázlós
Bogya Sándor törzsszázlós
Dr. Murinkó Attila mk. alezredes
Négyesi Tibor főtörzsszázlós
Papp András törzsszázlós
Tigyi István törzsszázlós

A folyóirat kiadásában és terjesztésében közreműködik a
HM Zrínyi Térképészeti és Kommunikációs
Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Korlátolt
Felelősségű Társaság
Felelős vezető:

Dr. Bozsonyi Károly ügyvezető
Mb. szerkesztőségvezető:
Dr. Isaszegi János ny. mk. vezérőrnagy
Felelős szerkesztő: Kiss Zoltán
Korrektor: Eszes Boldizsár
Tördelőszerkesztő: Dancs Katalin
Arculatterv: Szabó Bettina
Címlapterv, poszter: Dani Márton

Szerkesztőségi titkár: Solti Gabriella
A szerkesztőség címe:
1087 Budapest, Kerepesi út 29/B
Telefon: 272-02, 459-5355,
fax: 459-5354
e-mail cím: kisszoltan@armedia.hu

A nyomtatás a kft. saját nyomdájában készült.

Ár nélküli, belső terjesztésű kiadvány

HU ISSN 1586-2917

A folyóirat teljes terjedelmében olvasható a www.honvedelem.hu portál digitális könyvtárában és a www.parbeszed.hm.gov.hu portálon

A Honvéd Altiszti Folyóirat tagja az Európai Katonai Sajtósövetségnek (EMPA)

A lapban megjelenő közlemények tartalma nem feltétlenül esik egybe a Honvéd Vezérkar adott kérdésben kialakított álláspontjával. Ettől függetlenül helyt adunk a témában megjelenő más szakmai nézőpontoknak is, amennyiben azok a megoldás irányába hatnak.

„TŰZOLTÓ LESZEL S KATONA!”

Kivételes lehetőség tárult két magyar katona, Papp László és Pákozdi László törzsőrmesterek elé, mivel az USA-ban, San Angelóban vehettek részt tűzoltóképzésen. Az MH Pápa Bázis-repülőtéren szolgáló tűzoltókatonáknak az általános képzésen túl meg kell felelniük a többnemzeti SAC-program keretén belül üzemeltetett C-17-es flotta biztonságos kiszolgálásának, és persze az angol nyelv is fontos a kommunikációban. San Angelo ad otthont Goodfellow légibázisnak, amely egy üzemem kívül helyezett reptérrel rendelkezik. A bázison 16, folyamatosan cserélődő tanfolyamon, változó létszámú csoportok tanulnak; összesen 450 főt képesek egyszerre képezni. Az összes egység az amerikai hadseregben belül (Army, Marine Corps, Navy, Air Force, Coast Guard) itt képzik ki a tűzoltókatonáit az újoncoktól (pipe line) a már szolgált tartalékosokig. Nagyon kevés aktív katona vesz részt a tanfolyamokon. Papp László törzsőrmestert, tűzoltótechnikust kérdeztük a képzésen szerzett tapasztalatairól.

Papp László törzsőrmester szívesen visszatérne az amerikai bázisra

– Miért volt szükség arra, hogy Amerikában tanuljatok?

– Igazából ez egy váratlan és remek lehetőség volt, Európában nem jellemző az ilyen irányú képzés, nem oktatják a reptértűzoltókat. Ennek valójában Amerikában vannak nagy tradíciói. A 106 napig tartó képzésből 78 napot fordítottak kiképzésre, 6 blokkra osztva. Ennek része volt az alapfokú képzés, a veszélyes anyagokkal kapcsolatos és a reptéritűzoltó-képzés.

– Mennyiben különbözött az ottani oktatási rendszer a magyartól?

– Mindenképpen elmondható, hogy ott sokkal erősebb a képzés. Az egészségügyi oktatás 13 napig tartott; ez egy átfogó képzés, amiről bizonyítványt is kaptunk. A bizonyítvány birtokában jogosultak lettünk újraélesztésre, sőt még szülés levezetésében is segíthetünk. A következő szint elérése után már

képesek lennénk intravénás gyógyszerek beadására is. Az alapfokú tűzoltóképzés egyik különbözősége, hogy a felszerelés más, eltér az itthon eddig használt eszközöktől. De más az oktatási struktúra is, az épületek oltásánál a szellőztetésre és a mentésre fektetnek nagy hangsúlyt. A legnagyobb eltérés a gyakorlati oktatás terén tapasztalható, Amerikában főleg megtörtént esetek alapján oktatnak. A gyakorlati részt minden egyes fázisban értékelik. A kiképzők nagyon magabiztosan, sok tudással a hátuk mögött, tapasztalati úton oktatnak. Profizmus és a rutin jellemzi ezt a helyet. Összevetve a hazai képzéssel, sokkal több gyakorlati, ésszerű praktikát tanítanak, és a tárgyi feltételek magasan jobbak. Olykor igen nehéz fizikai megterhelésnek voltunk kitéve. A magas napi hőmérséklet (40 °C), a ruha és a légzőkészülék huzamos ideig történő használata nagyon kimerítő volt. Az egészségügyi biztosítás kiváló volt, sajnos többször láttam őket túlhevült, kiszáradt tanulókhöz vonulni. Kötelező volt napi 2x1 gallon vizet magunkkal vinni. Összességében nagyon hasznos ismeretekre tettünk szert San Angelóban. Elmondhatom, hogy 8 éves reptéri tűzoltó karrierem leghasznosabb kiképzése volt.

– Az USA-ban szerzett tapasztalataidat mennyire tudod itthon hasznosítani?

– Azzal kezdeném, hogy 30% elmélet és 70% gyakorlat volt a tanfolyam idejének megosztása odakint. A gyakorlatot nagyon nehéz „áthozni”, mert nincs hozzá eszköz, lehetőség. Az óceánon túl, gyakorlatilag bármilyen katasztrófát tudtak szimulálni; így oktattak minket, amire hazánkban nincs lehetőség. Gondoljunk csak bele, hogy mennyi katonai és polgári repülőtérral rendelkezik ez a hazánknál jóval nagyobb ország. Ebből adódóan nagyon sok tapasztalatot tudnak szerezni a repülőgép-szerencsétlenségekből, repülőtérről rendkívüli eseményekből. Mi csak a tudásunk elméleti részét tudjuk átadni, és ezt meg is tesszük. Mindennap van gyakorlatunk, és igyekszünk megtanítani az Amerikában elsajátított ismereteket. Amit lehet, megmutatunk, de szimulálni sajnos nem vagyunk képesek.

– A tanfolyamon természetesen angolul folyt az oktatás, voltak-e problémáid az angol nyelvel?

– Az első néhány hétben bizony akadt gondom, főleg a dialektusok miatt, de az ember egy idő után belejön. Így összességében nem okozott különösebb nehézséget a kommunikáció. A legnehezebb az egészségügyi tananyag feldolgozása volt, mivel az angol szavak keverednek a latinnal. Az elméleti kérdésekre egy hétszáz oldalas könyvből készültünk. Minden egyes blokk közepén és végén egy 50 kérdésből álló tesztlapot kaptunk, amit számítógépen kellett kitölteni; 76%-ot kellett elérni ahhoz, hogy megfeleljünk.

– Hány blokk szintjét tudtad teljesíteni?

– Mindet, szerencsére egyszer sem kellett ismételni, így nagyon sokat tudtam tanulni. Csak úgy érdemes kimenni, ha az ember teljes odafigyeléssel mindent teljesít.

– Sikerkült baráti kapcsolatokat szerezni, kicsit közelebb kerülni az ottanikához?

– Igen, remek emberekkel ismerkedhettem meg. Egy 10 fős csoportban voltam, melynek tagjaival a mai napig tartom a kapcsolatot, így

szerencsére folyamatosan tudom frissíteni a tudásom. Nagyon fontosak az emberi kapcsolatok, főleg ha az ember a hazájától, családjától távol, idegen környezetben kell hogy megfeleljen a szigorú követelményeknek.

– *Neked is van családod. Volt lehetőség kicsit lazítani, hogy a szeretted hiányát enyhíthesd?*

– Igen, van családom, nagyon hiányoztak. Szerencsére volt egy kis időnk néha a kikapcsolódásra. Reggel 6-tól délután 4-ig tartottak az oktatások, utána szabad program, a hétvégém szintén szabad volt. Négy alkalommal vittek el minket a környező városokba kirándulni, így szerencsére sikerült pihenni és egy kicsit megismerkedni Texasszal és környékével, az amerikai életstílussal.

– *Milyen benyomásokat szerezte az országról, az ottani emberekről?*

– Szerencsére nagyon pozitív élményekkel repültem haza. Mielőtt kimentem, volt egy elképzelésem az országról, ami elsősorban filmek, híradások, elbeszélések alapján alakult ki. Ez a kép persze egyáltalán nem volt rossz. Mindenképpen kiemelném, hogy nagyon segítőkészek voltak velünk. Érdekes volt számukra, hogy európaiak vagyunk, szinte a Föld másik feléről jöttünk. Igyekeztek mindenben megkönnyíteni az ott-tartózkodá-

A csoport tagjai stílszerű háttérrel

sunkat, programokat szerveztek, kirándulni mentünk és még főztek is nekünk. El kell mondanom, hogy nekem nagyon ízlett az amerikai konyha, kicsit hiányzik is. Kedvesek és figyelmesek voltak velünk. Egy életre szóló élmény volt számomra mind szakmailag, mind magánemberként.

– *Hogy látod, lesz-e még esélyed kiutazni, egyáltalán, szeretnél-e visszatérni?*

– Mindenképpen szeretnék még kijutni. Ha az angol nyelvi követelmények miatt elfogynak a jelentkezők, akkor remélhetőleg mi jövünk újra. Ez már egy rövidebb képzés lenne, de magasabb szintű végzettséget adna, parancsnoki képzéssel egybekötve.

– *Eddig ugye főleg a te véleményedről, benyomásaidról beszéltünk. Tudnál valamit arról mondani, hogy ők mit*

gondoltak a magyar képzésről, mennyire tartották megfelelőnek a felkészültségeteket?

– Abszolút elégedettek voltak, nem kellett szégyenkeznünk a tudásunk miatt. A csoportunkból ketten teljesítünk szolgálatot tűzoltóként, a többiek teljes mértékben kezdők voltak. Tehát mondhatom úgy is, hogy vakok között látók voltunk.

– *Gondolom, a sok élmény ellenére nagyon vágytál haza. Szerencséd volt, mert éppen karácsonyra sikerült hazatérned. Hogyan fogadtak a gyermekeid?*

– Nagyon örültek mikor megérkeztem. Az első kérdés természetesen az volt, hogy mi van a bőröndben, ugyebár az ajándékok miatt. Aranyosak voltak. Az egész utazásban, hazatérésben az volt az egyetlen negatívum, hogy ők nem voltak velem. Akkor lett volna tökéletes.

Soproniné Szabó Éva zászlós

TISZTELGÉS ELŐDEINK EMLÉKE ELŐTT

Dr. Murinkó Attila alezredes és Für Iván főtörzsőrmester Bosznia-Hercegovinában (a szolgálatellátást kö-

vető pihenőidejükben) végzett kutatásaik eredményeként rátaláltak egy 1913-ban elhunyt magyar katona,

Fekete József földi maradványaira. A sírhely alapos felújítását követően – a katolikus egyház helyi képviselője, Fabiján atya jelenlétében – a Magyar Honvédség EUFOR-kontingensének protestáns táborigazgatója megáldotta az egykoron, az elhunyt katonatársai által emelt sírhelyet. A megemlékező díszelgést Fekete István törzsászlós és Fekete Dániel őrmester látta el. A meghatározó eseményen, emlékezve az Osztrák-Magyar Monarchia katonáira, Rolf Weber alezredes, az osztrák haderő főtitkárja is részt vett.

M. A.

A képet készítette: dr. Murinkó Attila alezredes

Mesterségem címere: vezénylőzászlós

A VEZÉNYLŐZÁSZLÓSI TEVÉKENYSÉG ALAPJA A PARANCSNOK BIZALMA

A Gobányi család generációk óta a haza szolgálatának szenteli életét. A kaposvári MH 64. Boconádi Szabó József Logisztikai Ezred vezénylőzászlósa, Gobányi István törzszászlós már a család negyedik generációját képviseli a Magyar Honvédség kötelékében. Gobányi törzszászlós 1974. október 10-én született Kaposváron. Az általános és középiskolai tanulmányait is itt folytatta és végezte. A középiskola után sorkatonaként az MH 64. Boconádi Szabó József Ellátó Zászlóaljnál szolgált, szintén Kaposváron.

– *Kedves Pista! Gyerekkorodban milyen szakmát képzeltél el magadnak?*

– Semmiképpen nem katonai pályát. Sőt, mondhatnám teljesen elzárkóztam előle. Nem igazán tudtam, mit is akarok csinálni, mindenestre sok pénzt akartam keresni, kevés munkával. Aztán az idő haladtával és egyre több információval a katonaeletről, végül is a haza szolgálata mellett döntöttem.

– *Ismert, hogy a családban jó néhány katona volt.*

– Így igaz. Mindkét dédapám, egyikük huszár volt, mindkét nagyapám, édesapám és az öcsém is a testületet erősítette. Szóval volt honnan örökölni a vérvonalat. Gyerekkoromban az akkori Magyar Néphadsereg egy igen zárt közösség volt, így, mondhatni, katonák között nőtem fel.

– *Ez a körülmény irányított a katonai pálya felé, vagy talán éppen ellenkezőleg hatott?*

– Családon belül soha nem kaptam biztatást, hogy hivatásos katona legyek, sőt volt olyan időszak, amikor inkább lebeszéltek róla. Gyerekszemmel persze hogy tetszett, ahogy a katonák alakzatban menetelnek, nótáznak, fegyvert viselnek. Szerintem ez majdnem minden fiúgyereknek imponál. Édesapám révén sok időt tölthettem a taszári repülőtéren, és akit egyszer a kerozin illata megcsapott...

– *Hogyan váltál ténylegesen katonává?*

– A sorkatonai szolgálat letöltése után megpróbálkoztam a civil élettel. Csináltam ezt-azt, de egy

hónapnál tovább nem maradtam sehol. Egyre inkább kezdett hiányozni a bakaélet. Aztán egy, az édesapámmal és nagyapámmal történt beszélgetés után úgy döntöttem, hogy megpróbálom a katonai pályát. A beilleszkedés nem volt nehéz, hiszen az emlékek frissek voltak, valamint a Gobányi őrmester helyett a megszólításom is gyakran Kis Gobányi volt.

– *Mi volt az első altiszti beosztásod?*

– Kiképző szakasziparancsnok. Döntenem kellett, hogy civil szakmám révén a gépjárműves vonalra vagy a kiképzéshez kerüljek. Mivel sorkatonaként kiképző rajparancsnok voltam és szerettem foglalkozni a fiatal katonákkal, az utóbbit választottam. Így leszerelésem után majd egy évvel szolgálatra jelent-

keztem az MH 31. Kapos Harcászati Repülőezred kiképzőzászlóaljánál Taszáron, ahol kiképző szakasziparancsnok lettem. Nem bántam meg egyáltalán. Az amerikai hadsereg taszári jelenléte miatt a zászlóalj Keszthelyen települt. Keszthely, Balaton, nyár, mi kell több egy fiatal őrmesternek! A többit a fantáziára bízom...

– *Mikor érezted először azt, hogy már nem csupán beosztott katona vagy, hanem embereket irányító vezetővé váltál?*

– Mint már említettem, másodidőszakos sorkatonaként kiképző rajparancsnok lettem. Ezt követően, pár hónap kivételével folyamatosan alegység-parancsnoki beosztásokat láttam el: szakasziparancsnokként, később csoportparancsnokként és végül vezénylőzászlósként szolgáltam.

– *Mi az első emléked a vezénylőzászlósi rendszerről?*

– Az 1997–98-as MFO-misszióban találok először egy kicsi, köpcös és mindig morcos kanadai vezénylőzászlóssal, aki az MFO (Multinational Force and Observers – Többnemzeti Erők és Megfigyelők) vezénylőzászlósa volt. Sokat beszélgettem vele a munkájáról, és

Családi körben

Fiatal altisztként

sajnáltam, hogy ez a fajta beosztás nálunk nem létezik. Nem kellett sokat várni rá.

– *Te hogyan váltál vezénylőzászlóssá?*

– 1999-ben mint hadműveleti beosztott dolgoztam Taszáron. Akkoriban indult a CUBIC-csoport által rendezett kerekasztal-beszélgetés, egyeztetéssorozat. Nyelvtudásom miatt, akkori parancsnokom javaslata alapján, illetve külföldi tapasztalatom révén részt vettem ezeken a megbeszéléseken. Aztán mikor megjelentek az állománytáblában ezek a beosztások, a parancsnokom bizalmat szavazott nekem, és vezénylői beosztásba helyezett. Szerencsésnek mondhatom magam, mivel akkoriban Taszáron, az amerikai jelenlét miatt, szinte első kézből tanulhattam meg a beosztás minden csínját-bínját.

– *Mi volt a legnagyobb kihívás, leginkább próbára tevő helyzet, amivel vezénylőzászlósként meg kellett küzdened?*

– Erről nem szívesen beszélek, mivel egy katona halálával kapcsolatos. Különösen nehéz volt annak eldöntése, hogyan segítsük e tragikus esemény feldolgozását a katonák körében.

– *A vezénylőzászlós és a parancsnok kapcsolatában vannak-e, lehetnek-e problematikus időszakok?*

– Az első időszak a legnehezebb, amíg a vezénylőzászlós elnyeri a parancsnok bizalmát. Ha ez megtörtént, nem igazán látok nehézséget az együttműködésben.

– *Milyen terveid vannak a jövőre nézve?*

– Egyelőre nincsenek különösebb terveim. Szeretném a beosztásomat a legjobb tudásom szerint ellátni, mind a parancsnok, mind a beosztott állomány meglegedésére.

Berek Zsolt törzszászlós

A Zrínyi Kiadó könyvajánlatából

ZRÍNYI KIADÓ

Carl von Clausewitz: A háborúról

Fordította: Szabó Júlia
(9000 Ft)

Pósán László, Veszprémy László (szerk.):

A hadtáp volt maga a fegyver

(Tanulmányok a középkori hadszervezet és katonai logisztika kérdéseiről)
(5500 Ft)

Bedécs Gyula:

A Kárpátok hágóin át Galíciába

Útikönyv. Az első világháború magyar emlékeit keresőknek I.
(4500 Ft)

Horváth L. Attila:

A terrorizmus csapdájában

(4000 Ft)

Maruzs Roland:

Középkereszt, tisztkereszt, lovagkereszt

A Magyar Érdemrend hősi halottainak emlékkönyve
(6000 Ft)

Harai Dénes:

Érték, teljesítmény, siker

Tanulmányok, esszék a katonapedagógia, katonai antropológia köréből
(3200 Ft)

Balla Tibor, Csikány Tamás, Gulyás Géza, Horváth Csaba, Kovács Vilmos:
A magyar tüzérség 100 éve
(6000 Ft)

Resperger István, Kiss Álmos Péter, Somkuti Bálint:

Aszimmetrikus hadviselés a modern korban

(3500 Ft)

Magyar hadviselt zsidók aranyalbuma

(19 000 Ft)

Somogyi Győző:

Hőseink nyomában (Tanulmánykötet a hadisírok gondozásáról)

Szerk.: Tóth Zsolt
(4500 Ft)

Somogyi Győző:

Az erdélyi fejedelemség hadserege

(1559 – 1690)

(2990 Ft)

Somogyi Győző:

Mátyás király hadserege

(1458 – 1526)

(2990 Ft)

Somogyi Győző:

Magyar katonaság (1768 – 1848)

(2990 Ft)

Megjelenés előtt:

Eötvös Péter, Hatala

András, Soós Péter:

A Király géppisztoly

Végh Ferenc:

Vég(h)elszámolás. A korszakváltás katonája

Műszakiak a Tisza partján – az

MH 37. Műszaki Ezred története

(Csapathagyomány sorozat)

Szabó Péter:

Don-kanyar 1942–1943

(a 2013-as kiadás utánnomása)

Zrínyi Kiadó – HM Zrínyi Nonprofit Kft. ● 1087 Budapest, Kerepesi út 29/B
Nytva tartás hétfőtől péntekig 9.00 – 15.00.

Győr Edina

Tel.: 06-1-459-5373; 06-30-578-1048 ● E-mail: gyoredina@armedia.hu,

Magyar Renáta

Tel.: 06-1-459-5319; 06-30-632-7605 ● E-mail: magyarrenata@armedia.hu

Webáruház: www.shop.hmzrinyi.hu ● www.honvedelem.hu

Május

Hét	Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek	Szombat	Vasárnap
18				1 Fülöp Jakab	2 Zsigmond	3 Kriszta Erika	4 Kriszta Erika
19	5 Györgyi	6 Ivett Frida	7 Gizella	8 Mihály	9 Gergely	10 Armin Pálma	11 Erika
20	12 Pongrác	13 Szervác Imola	14 Bonifác	15 Zsófia Szonja	16 Botond	17 Pataki	18 Erika
21	19 Ivó Milán	20 Bernát Felícia	21 Konstantin	22 Júlia Rita	23 Dezső	24 Eszter	25 Erika
22	26 Fülöp	27 Hella	28 Emil	29 Magdolna	30 Janka Zsanett	31 Kriszta	

1. Május elseje

4. Vegyvédelmi napja

21. A honvédelem napja

29. Magyar hősök emléknapja

29. Magyar békefenntartók napja

A HAZÁÉRT

Június

Hét	Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek	Szombat	Vasárnap					
22							1 <small>csütörtök</small>					
23	2 <small>kedd</small>	Kármén Anita	3 <small>kedd</small>	Klotild	4 <small>csütörtök</small>	Bölcső	5 <small>csütörtök</small>	Fatime	6 <small>csütörtök</small>	Norbert Cintia	7 <small>szombat</small>	8 <small>vasárnap</small>
24	9 <small>csütörtök</small>		10 <small>csütörtök</small>	Margit Gréta	11 <small>csütörtök</small>	Barnabás	12 <small>csütörtök</small>	Villó	13 <small>csütörtök</small>	Antal	14 <small>csütörtök</small>	15 <small>csütörtök</small>
25	16 <small>csütörtök</small>	Jusztin	17 <small>csütörtök</small>	Laura Alida	18 <small>csütörtök</small>	Arnold Levente	19 <small>csütörtök</small>	Gyárfás	20 <small>csütörtök</small>	Rafael	21 <small>csütörtök</small>	22 <small>csütörtök</small>
26	23 <small>csütörtök</small>	Zoltán	24 <small>csütörtök</small>	Iván	25 <small>csütörtök</small>	Vilmos	26 <small>csütörtök</small>	János Pál	27 <small>csütörtök</small>	László	28 <small>csütörtök</small>	29 <small>csütörtök</small>
26	30 <small>csütörtök</small>	Pál										

6. Körlekedési szolgálat napja

13. Honvédség napja

14. Honvédségi beruházók és ingatlankezelők napja

27. Gépesített lövészek napja

NÉVADÓ HŐSEINK AZ MH ALTISZTI AKADÉMIÁN

2013. november 15-én, a Magyar Honvédség Altiszti Akadémia alakulatnapján, a kétéves nappali képzésben részt vevő honvéd altisztjelöltek évfolyamai egykori első és második világháborús hős altisztek nevét vették fel. A néhai altisztek olyan katonák voltak, akik bizonyított hőstetteket hajtottak végre és megkapták az adott kor legjelentősebb – hősies helytállásért adható – kitüntetésait. Magyar László gyalogos őrmester 1916 májusában a dél-tiroli Rovereto környéki harcokban tüntette ki magát és nyerte el az Arany Vitézségi Érmét. Honti István hivatásos őrmester 1941 szeptemberében tanúsított olyan bátor és elszánt magatartást a Dnyeper körül folyó ütközetben, hogy ennek elismeréseként a Magyar Vitézségi Érdeméremmel tüntették ki. Írásunkban az első- és másodéves honvéd altisztjelöltek szólnak meg és mondják el gondolataikat az altiszti pályáról, a hős elődökről, illetve jövőjükéről, terveikről.

Totterveich Zoltán, 2. évfolyam, híradó ágazat: – Családomban nem volt senki katona, így pályaválasztásomat leginkább a haza iránti elkötelezettség, valamint a bizonyítási vágy és a kihívásnak való megfelelés motiválta. A híradó ágazatot választottam, amely egy állandóan fejlődő terület, így folyamatosan szükséges,

hogy bővísem szakmai tudásomat. A katonai követelmények és elvárások más jellegű normákat határoznak meg, mint amelyek a „civil” életre jellemzők. Szükségszerű, hogy valamely példaértékű emberi teljesítményt állítsunk magunk elé. Úgy gondolom, Magyar László gyalogos őrmester teljesítménye és helytállása minden altisztjelölt számára követendő. Távlati céljaim között szerepel a családalapítás, a megszerzett híradó és katonai szakmai ismeretek kamatoztatása, a tudásanyag bővítése. Emellett nemzetközi misszióban is szeretnék részt venni.

Varga Csaba, 2. évfolyam, szerelő ágazat: – Az altisztek alkotják a honvédség gerincét. Az altiszti pálya tele van kihívásokkal, állandóan törekedni kell új ismeretek elsajátítására, a továbbfejlődésre. Egyrészt kihívásnak érzem, hogy évfolyamomat egy hős altisztről nevezték el, hiszen nem akarok szégyent hozni

a Magyar László névre, másrészt megtiszteltetésként élem meg, hogy bizonyíthatom kezdeti rátermettségem az altiszti hivatásra. Remélem, én is hasonlóan kiváló és

becsületes altiszt leszek, mint Magyar László gyalogos őrmester volt.

Az akadémia befejezése után szeretném kamatoztatni és továbbfejleszteni a tanultakat leendő alakulatomnál. Céljaim között szerepel nyelvtudásom és a katonai közelharc területén szerzett képességem fejlesztése; az, hogy a Magyar Honvédség jól felkészült altisztje legyek.

Mazán Csilla, 1. évfolyam, híradó ágazat: – Szeretek sportolni, kedvelem az erőpróbáló feladatokat és vonz az egyenruha is, bár azzal is tisztában vagyok, hogy viselése felelősség is. Édesapám egyik testvére hajóstiszt volt, a másik hivatásos katona, az ő példájuk nagyban befolyásolta döntésemet. Nagymamám

szerint mindenki köteles megfizetni „adóját” a hazájának. Egyesek tehetségükkel, mások szorgalmukkal és megint mások „vérükkel” gazdagítják nemzetünket. Ágazatunk névadója, vitéz Honti István gyalogos őrmester második világháborús hős volt. Úgy érzem, méltónak kell lennünk a nevéhez. Dédnagyapám is harcolt 1942-ben a Don-kanyarban. Szerencsére hazajött, igaz, betegen. Sokat mesélt a háború borzalmairól, a romos főváros életéről. Tanulmányaim befejezése után igyekszem megállni a helyem, bármely alakulathoz kerüljek is. Szeretném feletteseim bizalmát kivívni, beosztottaimat jól irányítani.

Boros Csaba, 1. évfolyam, légvédelmi rakéta szak, parancsnoki ágazat: – Több generációra visszatekintve katonacsaládból származom, így elég hamar eldöntöttem, hogy én is a Magyar Honvédség kötelékét szeretném erősíteni. Bár még nem viselem túl régóta az egyenruhát, mégis úgy érzem, jól döntöttem. Az Altiszti Akadémián olyan értékek fontosságát is megtanuljuk, mint a hazaszeretet, kötelességtudat és a fegyelem. Honti István őrmester bátorsága és áldozatkészsége minden altisztjelölt számára példaértékű. Nagyon motiváló és megtisztelő, hogy róla nevezték el az évfolyamunkat. Őrmesterré avatásom után a győri MH 12. Arrabona Légvédelmi Rakétaezrednél tervezem a szolgálatomat, és nemzetközi missziókban is szeretném kipróbálni magam.

*Duruczné Téglás Dóra főhadnagy
A szerző felvételei*

KÉT TESTVÉR EGY ALAKULATNÁL

Öröm minden szülő számára, ha gyermekeit boldognak láthatja. Az pedig kifejezetten megnyugtató érzés, ha jó kedvvel indulnak dolgozni, szeretik munkájukat. A Heim testvérek szülei mindezt elmondhatják magukról.

Heim Andrea törzsőrmester a győri 12. Arrabona Légvédelmi Rakétaezred hivatásos katonája. Andrea az érettségit követően felsőfokú idegenforgalmi végzettséget szerzett, ám e szakma nem jelentett számára kihívást. Öccse, Csaba nagyon sokat mesélt neki a katonai pályáról, legfőképpen persze érdekes sztorikat, így nem csoda, hogy felkeltette Andrea érdeklődését a honvédség iránt. Kiskora óta nagy szerepet töltött be életében a sport, így a tiszthelyettes-iskola testnevelés szakára jelentkezett. Szülei nagy örömmel fogadták elhatározását. Az iskolán minden úgy zajlott, ahogy azt Csaba elbeszélése alapján elképzelte, így nem jelentett nagy meglepetést a kiképzés.

Avatása után Győrbe került, az MH 12. Arrabona Légvédelmi Rakétaezred állományába. Elmondása szerint nagyon jó csapatba érkezett. Társai segítettek a beilleszkedésben, személyükben nagyszerű barátokra talált. A Tűzelosztó Központban lát el rajparancsnoki beosztást. Célul tűzte ki, hogy minél hatékonyabban elsajátítsa a szakmai ismereteket, és természetesen, mint minden katona, idővel szeretne előbbre jutni a ranglétrán.

Heim Csaba 2010 nyarán került a honvédség kötelékébe. Szakközépiskolai tanulmányait követően néhány osztálytársával elhatározták, hogy jelentkeznek katonának. Sikeresen jártak, mindannyian felvételt nyertek a tiszthelyettes-isko-

Heim Andrea törzsőrmester életében fontos szerepet tölt be a sport

lába. Szülei kétségekkel fogadták elhatározását. Tartottak tőle, hogy fiuk nehezen fogja a rá váró akadályokat leküzdeni. A későbbiek folyamán azonban örömmel vették tudomásul, hogy könnyedén teljesíti az elvárásokat, így a továbbiakban mindenben támogatták őt. Az iskolán jó közösség alakult ki, ami tovább mélyítette Csabának a honvédség, a honvéd altiszti hivatás iránti elkötelezettségét. Légvédelmi rakéta és tüzér szakon végzett, majd a légvédelmi rakétaezred katonájaként folytatta pályafutását. Rajparancsnok-helyettesi beosztást kapott az 1. légvédelmi rakétaosztály 1. ütegénél.

Visszapillantva a pályán eltöltött időre, egyértelmű számára, hogy jól döntött az érettségi után. Nagyon büszke arra, hogy az elmúlt évben, 22 évesen éleslövészetben vehetett részt társaival együtt Lengyelországban, ami nem mindenkinek adatik meg és nagy szakmai sikert jelent. Örök emlék marad számára, ahogy a rakéta elindult, s legfőképpen az, amikor a rádióban is elhangzott: a célt megsemmisítették. A siker mindenkit ösztönöz, így Csabát és katonatársait is megerősíti a tenni akarásban. Szívesen emlékszik vissza 2013 áprilisára, amikor a Magyar Honvédség vezénylőszámlója

Heim Csaba őrmester Kriston főtörzsszázlóssal

egynapos szakmai programja keretében bepillantott az alakulatánál folyó kiképzés aktuális mozzanataiba, illetve személyes tapasztalatokat szerzett a győri katonák felkészültségéről. A látogatás során Heim őrmester bemutatta harcjárművét Kriston István főtörzsszázlósnak, aki a gyakorlótéren néhány percig maga vezette a monstrumot, meggyőződve annak harci-technikai tulajdonságairól.

Heim őrmester a katonai testnevelési követelményeket is kiváló szinten teljesíti. Korábban sem állt tőle távol a sportolás, hiszen sokat futott, kerékpározott. Lakókörnyezete, Bakonybél kiváló lehetőségeket biztosít ez utóbbi tevékenység gyakorlására. Azonban Csaba nem csupán hajtja a drótszamarakat, hanem maga építi is azokat. Mint elmondta, nagyon jó érzés összeszerelni egy kétkerekűt. Különösen azért, mert minden egyes alkatrész az ő keze által kerül a helyére, és egyediségét senki nem tudja utánózni, olyanra építi, ahogyan azt megálmodta.

Heim Csaba őrmester, csakúgy, mint nővére, távlati terveiben a szakmai fejlődést tartja a legfontosabbnak, de nem tagadja, szeretné, ha anyagiak területén is lenne némi pozitív változás.

Gulyás Attila törzsőrmester

A Honvéd Altiszti Folyóirat egy középkori vár előtt

Srebrenik település Bosznia-Hercegovina északi részén található, Tuzla és a Horvátországgal határos Šamac között. A kiemelkedő, magas sziklán elhelyezkedő vár megépítése 1333-ra datálható. A táj szépségét és atmoszféráját fokozza a Honvéd Altiszti Folyóirat korábbi számának ismételt átolvasása.

A fotót Murinkó Attila alezredes készítette

Nagyapám, dr. Gaál József t. hadnagy

Tisztelt Szerkesztőség!
Mivel a férjem az MH 1. Honvéd Tűzszerész és Hadihajós Ezrednél szolgált mint tűzszerész, időről időre a kezembe kerül a – még a civilek számára is érdekes cikkekkel tartalmazó – Honvéd Altiszti Folyóirat. Magam is próbálkozom az írással, gyakran publikálok weboldalakon, kisebb újságokban. Az egyik munkám a nagyapámról, dr. Gaál József sebész-, szülés-, nőgyógyász, dévaványai községi orvosról szól, aki tartalékos hadnagyként vonult be és 1942. május 12-én utazott ki a doni frontra a szatmárnémeti tábori kórházal; az I/1-es páncélosadosztály megsebesült sebészének a helyére osztották be.

Sajnos már nem él, de az emléke a mai napig fennmaradt; nemcsak a családukban, hanem lakóhelyén, Dévaványán is, ahol halála után díszpolgárrá avatták. Az ő példája, illetve a második világháborúban harcoló katonák iránti tiszteletem sarkallt az írásra.

Tisztelettel: Jarabin Kinga

Nagymamám egy ősz hajú, szemüveges, mindenki által szeretett, jó kedélyű, segítőkész, rendkívül mozgékony és aktív életet élő idős hölgy. Ilyen, mióta az eszemet tudom. A sors ugyan csak egy saját gyermekkel – édesanyámmal – ajándékozta meg, de élete során számos „fogadott” gyermeket gondozott és nevelt fel. Én tizennégy

NAGYAPÁM EMLÉKÉRE

évesen költöztem hozzá. A város egyik végén lakó nagymamámnál töltöttem a hétköznapokat, a másik végén élő édesanyámnál pedig a hétvégéket. Olyan volt ez, mint egy „családi kollégium”.

Középiskolai történelemdolgozat előtt mindig nagymamámat kértem meg, hogy meséljen, hiszen ami nekem történelem, az neki gyerekkori emlék. A második világháború alatt – óvóhely hiányában – testvéreivel a nagyra nőtt eperfa alatt ültek a kertben és számolták a fejük fölött elhúzó bombázókat.

– Tudod, egy háborúban mindenki a hazáját szolgálja – kezdte meg a rögtönzött történelemórát. – Az ott-on maradt asszonyok és anyák, a gyárakban dolgozó lányok, a harcmezőkön sebeket bekötöző nők. A családjukat, szerelmüket önként, kötelességből vagy erőszak hatására hátrahagyó és a fronton szolgáló fiúk, férfiak és apák. Volt, aki egy eszméért harcolt, volt, aki egy jobb világban hitt, de volt olyan is, aki csak túl akarta élni ezt az egész esztelen mészárlást és szörnyűséget.

A ház régi bútorokkal berendezett szobája inkább hasonlított egy könyvtárhoz, mint egy átlagos nappalihoz. A hosszanti oldal az ablaktól az ajtóig, a földtől szinte a plafonig be volt polcozva, rajta könyvek

százai sorakoztak. Régi, megsárgult lapos és újabb kiadású példányok, szépen kategorizálva, ábécé sorrendben. Még egy regiszteres füzet is tartozott mindehhez. Nagyapám saját kezével jegyezte be a kincsként őrzött köteteket.

Nagyapámra, aki az orvosi hivatást választotta és a háborúban tartalékos katonarvosként szolgált, szívesen emlékszem vissza. Alacsony, kopaszodó, ősz hajú, örököké vidám ember volt. Határozott, egyenes jelleme, odaadással végzett munkája soha nem látott tisztelettel vont a körül mind a családban, mind a faluban, ahol élt és dolgozott.

Nagymamám felállt, végignézett a polcokon, de végül nem vett le egy könyvet sem. Visszaült a barna bársonnyal borított fotelbe és emlékezett:

– Nagyapád az egészségügyi oszlop főhadnagyaként került ki a Don-kanyarba, több másik gyógyításra felesküdt orvostársával együtt. A sztorozsevojei ütközet alatt a műtétjeiket egy olyan kis orosz házban végezték, ahol a műtőnek kialakított helyiség 2,5 x 2 méteres volt úgy, hogy a falat körben még egy kb. 50 cm széles fapad is szegélyezte, amit az oroszok ágynak használtak. Így állni is alig

Pihenőidőben egyik bajtársával

volt helyük, nemhogy műteni. A legyek beleptek mindent. Ha hordággal beteget hoztak, előbb ki kellett menniük, hogy a sérültet be tudják hozni. A katonák nem kaptak megfelelő téli ruházatot, rengeteg volt a fagyásos sérülés. Ahogy levették a bakancsot a lábukról, az elfagyott ujjak egyszerűen lehullottak. A sérülteket igyekeztek minél gyorsabban ellátni, a műtéteket pedig a sebesült megérkezése után azonnal elvégezni. Volt olyan nap, hogy nagyapádék reggel öt órától éjfél utánig operáltak, megállás nélkül. Még enni sem volt idejük, nemhogy félni vagy a túlélésre gondolni. Pedig ők is veszélyben voltak. A 80 gépjárművet számláló oszlopukból az áttörések utáni napokra csak 10–15 maradt. A sebesülteknek igyekeztek a lehetőségekhez képest nyugodt körülményeket biztosítani. Ezt nagyapád nagyon fontosnak tartotta. Többször felszólalt emellett, hogy a sebesülteket haza kell szállítani. Hitt abban, hogy a békés, otthoni közeg jelentősen hatékonyabbá teszi a gyógyítást és lerövidíti a teljes gyógyulás idejét. A harmezőn ugyanis előfordult, hogy az egészségügyi oszlopot ért támadás miatt a frissen amputált és a friss hasmetszéses katona könnyökén csúszva igyekezett fedezéket keresni, nagyapáddal együtt...

A történelemóra itt nem ért véget, a gondolataim azonban már máshol jártak. Elképzelni sem tudtam és a mai napig nem tudom, mit élhettek át. Nagymamám hangja hol indulatokat, hol fájdalmat, hol pedig büszkeséget rejtett magában. Szerette, a mai napig szereti nagyapámat, aki számomra nemcsak egy nagyszerű és igen erős ember volt, hanem igazi hős! Munkásságát, küldetését, hitét és emlékét példaként, őt magát példaképként őrzöm a szívemben. Mert a múltra emlékezni kell. A háborúban harcoló, mindent túlélő vagy épp elesett szeretteink áldozata nem lehet hiábavaló. Erőt kell adjon ahhoz, hogy bízunk, megbecsássunk és szeressünk, értékeljük és élvezzük a békét.

Nagyapám látott halált, életet adott, nehéz döntéseket hozott. Esküje szellemében harcolt az életért, gyógyított. Nem panaszkodott,

Nagyapám esküje szellemében harcolt az életért, gyógyított

hogy nem elég jók az eszközök vagy a körülmények, tette a dolgát, mert hitt abban, amit csinált. Talán éppen ez a hit adott neki erőt a háború túléléséhez, talán ezért sikerült megőriznie az optimizmusát.

Nagyszüleim a háború után

Még gyerek voltam, amikor végleg eltávozott közülünk. Az együtt töltött utolsó nap minden részletére tisztán emlékszem. Húsleves volt ebédre. Nagyapám vicelődött, mi pedig jókat nevtünk rajta. Ebéd után felállt és hátrament, hogy lepihenjen, ahogy ilyenkor mindig is tette. Én az ajtóban játszottam a földön, amikor meghallottam, hogy nagymamámért kiált. Rosszul lett. A szíve. A segítség pedig már nem lehetett elég gyors, tudta: nem éli túl. A mentőben, nagymamám karjai közt aludt el, örökre. A saját életét nem menthette meg.

A kertre nyíló barna rácsos kapuban álltam és sírtam. Hangosan zokogtam a temetése napján is kedvenc, alvós rongyomat szorongatva. Követeltem, hogy jöjjön haza. De nem jöhetett, nem maradhatott közöttünk. Csak az emléke, az azonban örökre velünk marad...

Jarabn Kinga

Hírek, információk
a haderőről
www.honvedelem.hu

TÁBORFALVA KATONAI HELYŐRSÉG TÖRTÉNETE (1.)

Az egykori Örkény-táborban kiképzett és az első világháborúban hősi halált halt katonák emlékére

Naplójegyzet

Szabó Lőrinc karp. tiz. I. hadt. Lőszerszerelő oszlop. Örkény-tábor, 1940. július 10.:

„A tábor a maga nemében nagyon szép és modern. A tiszt lakások és a kaszinó környékén, egészen idilikus (sic!) részletei is vannak. Vizesés, nyír karfás kishíd, sziklacsoportok, kedves szándékú műromantika”.

A helyőrség története több mint 136 éve a tábor kialakulásával, betelepülésével kezdődött. Az első területek katonai célokra történő használatáról az 1875-ös birtokátadási szerződésből tudhatunk. Ebben Váradiné, született Csurgay Franciska férje halála után, a bécsi udvarnál meglévő kapcsolatai segítségével 1500 kat. hold területet eladott a katonai kincstárnak lögyakorlatok céljára. Kiképzések céljából már 1876-tól megkezdték a lögyakorlatokat, bár a tábor építését csak 1878-ban kezdték el.

1885. november 25-én Pálóczi Horváth István tüzér főhadnagy feleségül vette Váradiné lányát, Katona Ilonát. Ez a házasság nagy hatással volt a későbbiekben Örkény-Örkény-tábor kialakulására, fejlődésére. A terület egy 1886-os térképen helynévként, „Baracken Lager” (Barakk-tábor), 1907-ben Simonyi tábor majd Lőtértábor, 1926-ban Örkény-tábor néven szerepelt. Az biztos, hogy akárhogy is nevezték, a földrajzi adottságai, a jó közlekedési lehetőségek és természetesen a vigyázó-figyelő „nagyemberek” támogatásának köszönhetően az elkövetkező időszakokban országos hírv katonai területté vált. Mi sem mutatja jobban a terület fejlődését, mint hogy a Monarchiának ebben az időszakában a katonai tábor, a löporraktárt és a későbbi lőszerraktárt is iparvasút kötötte össze a mai vasútállomás elődjével. A községen átmenő vasútvonalat már 1889-ben átadták, ezzel megnyitva az utat a nagyarányú fejlődés előtt. Ugyanebben az idő-

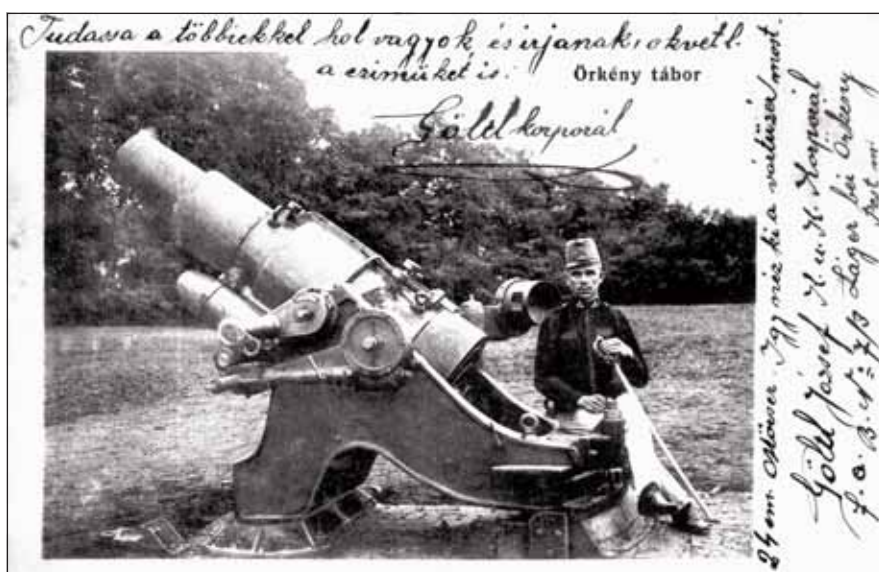
Tiszti lakások a kiképző bázis területén

ben a Madarasi-tó mellett löporraktár épült fából, és már három üteg tüzérség gyakorlatozott a lőtéren. 1908. március 1-jén pedig postahivatal kezdett el működni a postasoron. 1912-ben megnövekedett a lőtér, mivel a katonai kincstár a meglévő területéhez újabbat vásárolt a Pálóczi-uradalomtól. Itt elsősorban a főváros és környékének tüzéralakulatai gyakorlatoztak, de a birodalom minden részéről érkeztek egységek gyakorlatozni, új fegyvert belőni stb.

Örkény-táborban különösen emlékezetes volt az 1912-es esztendő, amikor Károly Albrecht főherceg és ezrede gyakorlatozott itt. A Monarchia hadseregében 1875-től folyamatosan cserélték le az elöltöltős ágyúkat acélbronz csövű hátultöltősökre. A hadsereg ágyúi zömmel a csehországi Škoda Művek gyártmányai voltak. Június 8-án az egyik kísérleti ágyú lövésakor csőrobbanás történt, aminek következtében hat tüzér életét veszítette. Közvetlenül a háború előtti években kísérleti léggömbök és léghajók hadrendbe állítására is sor került, amelyeket felderítési és megfigyelési célokra használtak. Egy korabeli újságcikk szerint az előző évben (saját kutatásom alapján ugyanez év szeptember 4-én) újabb szerencsétlenség történt. Egy katonai léghajó két katonát a levegőbe emelt, akik aztán a földre zuhanva halálra zúzták

magukat. A nyolc katona vértanúhalála előtti tisztelgésül 1913-ban „Katonai Hősiesség és Helytállás” felirattal emlékoszlopot állítottak a kötelességteljesítés hőseinek emlékére. Az emlékoszlop avatásán részt vett a főherceg is.

(Az emlékoszlop helyének megváltoztatása után, a '30-as évek elején, a tiszt lakások építésével egy időben márványtáblát helyeztek el az emlékoszlop lábátánál. Ebben az időben az emlékmű és a körülötte lévő terület gazos, rendezetlen képet mutatott. Az 1940-es évek elején viszont már füvesített, szépen rendezett és felújított volt a park. Aztán ismét egy hosszabb hullámvölgy következett. Az 1980-as évek második felétől, talán a szemléletváltozásnak, talán egyes emberek reformpártiságának köszönhetően ápolttá és gondozottá vált az emlékmű parkja. Ekkor, az időközben eltűnt régi helyére új márványtábla került az emlékműre: „A kötelességteljesítés Hőseinek Emlékeire állította Örkénytábor tisztikara” felirattal. Ezt követően 2009-ben a Honvédség és Társadalom Baráti Kör táborfalvai szervezete felújította az emlékparkot és új emlékművel egészítette ki a régit. A márványtáblán a következő felirat olvasható: „Ez az emléktábla őrizze a táborfalvi helyőrségben szolgált katonák emlékét. Állította: HTBK Táborfalvai Szervezete 2009.”

Üdvözlét Örkény-táborból

Ezzel visszaállították az egykori emlékmű közel eredeti látképét. Azóta itt minden évben elhelyezik a megemlékezés virágait.)

1913 nyarán a Tüzérségi Kutató Intézet (a későbbi Lőkísérleti Állomás) mellett fabarakkokat építettek nyári szállásoknak. Ugyanebben az időben létrehoztak egy 600 méteres gyalogsági lőteret is. A szarajevói merénylet után (1914. június 28.) felgyorsultak az események, most már nemcsak a tüzérség és a huszárság gyakorlatozott itt, hanem a gyalogság is. Nekik gyorsított kiképzéssel, egy hónap alatt kellett elsajátítaniuk a hadipuska, valamint a gépfegyver elméleti és gyakorlati anyagát. A lőtér golyófogó fala a kiképzőbázis területén ma is látható.

Az első világháború kirobbanása után, 1914. július 28-tól kb. 550-600 fő

orosz és bosnyák hadifoglyot szállásoltak el a barakkokban, valamint a táborba vezető makadámutat (ma Tarcsay Vilmos) építették. 1920 után ezeknek a barakképületeknek egy részét lebontották, a többi lóállássá alakították át. A világháború végén a saint-germaini békediktátum feldarabolta az Osztrák–Magyar Monarchiát. Függetlenül attól, hogy Magyarország a trianoni békét csak 1920. június 4-én írta alá, a birodalom közös intézményeinek felszámolása 1919-ben megkezdődött. Ezzel számunkra egy közel 400 éves Habsburg-birodalmi befolyás szűnt meg. A Tanácsköztársaság bukása után, 1919. augusztus 2-ától ez a térség is román megszállás alá került. A megszállás alatt a tábor területén hadifoglyotábor

Gépfegyveres kiképzés 1914 júliusában

volt, ahol az elfogott vöröskatonák mintegy 3000 főből álló állományát tartották fogva. Mielőtt a románok elmentek, 1919. november 10-én a tábort feloszlatták, a foglyok egy részét elengedték, másokat új táborokba szállították át.

Ezekben az években a trianoni béke kijátszására alakult lövészegyletek nyaranta a lőtérén tartották hathetes kiképzésüket, lögyakorlatukat. Ebben az időben, 1920-tól 1927-ig a Magyar Királyi Honvédség a teljes rejtés időszakában élt, mivel a Szövetséges Katonai Ellenőrző Bizottság folyamatosan ellenőrizte a rájuk rótt fegyverzetkorlátozást. Ebben a zűrzavaros időszakban fogalmazódott meg a legfelső katonai vezetésben annak szükségessége, hogy központosítani kellene az országban az altisztképzést.

Ismert volt, hogy 1920–24 között az altiszteket a legjobb képességeket mutató tisztesek közül választották ki. Előléptetésük előtti felkészítésük mindig helyben, az adott alakulatnál történt meg. Ekkor még nem működött központi altisztképző a Horthy-hadseregben. A honvédelmi miniszter úgy intézkedett, hogy létre kell hozni egy altisztképző és -nevelő intézetet. Az elképzelések szerint ez az iskola 1924. szeptember 1-jétől kezdett volna el működni Örkény-táborban. A helyszínen történő vizsgálatok, felmérések azt mutatták, hogy nem alkalmas a terület egy ilyen iskola létrehozására. Már csak azért sem, mivel a megfelelő körülmények biztosítása kb. 140 000 aranykoronába került volna. Lehet, hogy a döntéshozók sokallták ezt a pénzt, de az is elképzelhető, hogy a legmagasabb katonai vezetők előtt már körvonalazódni látszott az I. Ferenc József laktanyában elszállásolt m. k. Lovaglótanárképző és Hajtóiskola áthelyezésének szükségessége. Egy biztos, hogy ezek után esett a választás a Veszprémhez közeli Jutasra, pontosabban az ottani egykori katonai kórház épületére, melyben november elején meg is kezdődött az altisztképzés.

(Folytatjuk)

Juhász Gábor ny. zászlós

A KATONAI RELIKVIÁK SZERELMESE

Gyűjtőszennvedély az értékek megóvásában

Dr. Forray László alezredes irodájába nem a személyiségéből adódó zárkózottság, hanem a bent felhalmozott katonai tárgyak mennyisége miatt nehézkes bejutni. A több évtized alatt összegyűjtött különböző katonai vonatkozású relikviák múzeumi jelleget kölcsönöznek a Nemzeti Közszolgálati Egyetemen tanító ejtőernyős-felderítő főtiszt, docens irodájának. A szabványnak megfelelő 20 négyzetméteres irodában szinte minden milliméternek megvan a szerepe annak érdekében, hogy a katonai és a misszióból származó tárgyak viszonylag jól látható helyeken legyenek. Az afgán nemzeti sapka különböző dekorációs variációinak szomszédságában jól megférnek egymás mellett a korábbi Magyar Néphadsereg, a nemzetközi haderők és szervezetek kitüntetései, jelvényei, illetve textilfelvarrói.

Az impozáns gyűjteményben helyet kapott a külhoni katonai szervezetek készleteiből összeállított borkollekció is, amelynek különösen említésre méltó darabjai az osztrák haderő akadémiai évfolyamainak, valamint az olasz Folgore speciális ejtőernyős alakulat „emlékborai”. Természetesen egy katonai gyűjtemény nem lenne teljes lő- és szűrő-

Forray alezredes kedves tárgyai körében

vágó fegyverek megnyerően kidolgozott példányai nélkül. A kupák, serlegek, emléktányérok, illetve a különböző kerámiák szintén hosszabb időre kötik le az e tárgyak iránt érdeklődők figyelmét. Megszámolni ugyan nehézkes lenne, de becslésem szerint a tízezernél is jóval több darabot számláló kollekciónak időközben ugyan nehézkes lenne, de becslésem szerint a tízezernél is jóval több darabot számláló kollekciónak időközben kinőtte magát, nagyobb helyet igényelt, ezért Forray alezredes a gyűjteményének egy részét – zömében sapkákat és különböző fejedőket – az egyetem felderítő alaptantermének dekorálására, kellemesebb hangulatot biztosító berendezésére használta fel. Így nemcsak a tárgyak vannak biztonságban, de a tanítás szüneteiben a hallgatók és az éppen arra járók gyönyörködhetnek a kiállított tárgyakban, illetve bővíthetik ismereteiket.

Gyűjtőkkel való találkozások szinte elsőként merül fel a kérdés: mikor kezdődött és kinek-minek a hatására alakult ki a hobbija? Nos, Forray alezredes mára már szenvedéllyé alakult tevékenysége a kilencvenes évek elején vette kezdetét, amikor Varsóban elvégezte a Nemzetvédelmi Egyetemet. Kinttartózkodása alatt különösen

nagy hatással voltak rá a lengyel haderő haderónemeinek és fegyvernemeinek igen szépen kidolgozott jelvényei. A Mundur I odznaki Wojska Polskiego című kiadványban összegyűjtött kitüntetések és jelvények meggyőzték arról, hogy Magyarországra csak egy katonai kollekciónal térhet vissza. Így tíz darab lengyel jelvényt gyorsan megalapozta katonai gyűjteményét, ami szinte azonnal kibővült. Az avatáson mellette álló, a lengyel légierőnél szolgáló évfolyamtársa a közös emlékek megerősítéseként nekiajándékozta hajózoói osztályos jelvényét. Néhány apósának gyűjteményéből szintén kapott egy öt darabból álló, még a huszadik század elején kibocsátott jelvényt, illetve négy katonai kitüntetést.

Nos, ezek után már nem volt megállás. Bár Forray alezredes egész katonai pályája során ejtőernyős-beosztásban volt, gyűjteménye mégsem korlátozódik le csupán erre a területre. Minden katonai vonatkozású tárgynak, függetlenül anyagától, származási idejétől vagy méretétől, megtalálja a helyét a gyűjteményében. A főtiszt meggyőződése, hogy a katonai kollekciónak

Ugrás előtt

történelmi korszakot reprezentálnak, és nem szabad azokat politikai köntösbe bújtatni.

Katonai pályájára visszatekintve egy érdekes momentumot emel ki. 1993-ban, amikor Kaposváron szolgált mélységi főtiszt beosztásban, egy szemlére történő készülődés-kor kollégái elővigyázatosságból figyelmeztették, ugyanis Preininger altábornagy az állomány megszemlélése mellett a parancsnokság irodáinak megtekintésére is készült. Az óvatos kollégák úgy vélték, hogy a tábornoknak kifogásai lesznek a múzeumszerűen működtetett iroda láttán. Így mindenki árgus szemekkel követte a szemlecsoport útját a laktanyában. Forray százados irodájába belépve az altábornagy, az előzetes várakozásra rációfolva meglepéssel vette a beosztott tiszt ez irányú foglalatosságát. Elismerően szólt róla és további aktivitásra biztatta.

A szakmájával kapcsolatban Forray alezredes mindig megnyugvással gondol vissza a kilencvenes évek végére, amikor is Szentendrén, a tiszthelyettesek képzésében találta meg hivatása igazi szépségeit. 1997-ben választani kellett egy főtiszt, irodai munkához kötött, vagy egy alacsonyabb tiszti beosztás között. Ő az utóbbira voksolt, a tiszthelyettesek képzését találta önmaga számára megfelelőnek. Az elméleti oktatás mellett a tiszthelyettesek terepfoglalkozásait is vezette. A felderítő munkaközösség tagjaként ismerkedett meg Kántor Antal őrnaggyal, aki akkorra már tekintélyes méretű katonai vonatkozású kollekcióval rendelkezett. Barátságuk és gyűjtői kapcsolatuk azóta is megmaradt. Az alezredes szinte egész életében a katonák oktatásával és nevelésével, a tiszthelyettesek képzésével foglalkozott. Jó volt tapasztalni, hogy a fiatal tiszthelyettes-jelöltek két év alatt, következetes, kitartó és sokszor a nehézségeket sem nélkülöző munkával katonává fejlődtek. Az avatásukat követően pedig továbbvitték és másoknak átadták a

Az ejtőernyős-bajtársakkal

tiszthelyettes-iskolán tanultakat, a megszerzett tudást és katonai ismereteket. Forray alezredes büszkén említi meg az 1998-ban végzett első felderítő tiszthelyettes osztályának tagjai közül Zsíros Tamás zászlóst és Sári László törzszászlóst. Zsíros zászlós az MH Ludovika Zászlóalj vezénylőzászlósa lett és jelenleg az EUFOR-parancsnokságon szolgál.

A katonai gyűjteményre visszatérve: a legértékesebbnek tartott tárgyak közül talán hármat lehetne kiemelni. Az egyik a XVII. század eleji orosz gyalogsági lövedéktartó, amit a gyűjtőtársi megbecsülés jeleként pár évvel ezelőtt el-, illetve továbbadott. A vevő kollekciójának egyetlen hiányzó darabját jelentette ez az értékes relikvia. A másik büszkeség meglepően egy tányér, amit a kecskeméti katonai kórházban szerzett meg egy ejtőernyős-vizsgálat közben. Ezzel sikerült megmenteni a díszes, mindazonáltal törekeny tárgyat az enyészettől, melynek érdekessége, hogy Kulikov marsall adományozta az arra érdemesültnek. Tekintettel arra, hogy Forray alezredes egykoron Pécsen szolgált az MH 42. Baranya Felderítő Zászlóalj állományában, a pénzületi értéktől eltekintve talán arra a nyolc darabból álló prototípus-kollekci-

óra a legbüszkébb, ami a felderítő-zászlóalj és az állományában lévő alegységeket jelöli.

Az írás zárásaként feltett kérdésekre, hogy mit üzen Forray alezredes a Honvéd Altiszti Folyóirat olvasóinak, egy az életből merített példával kapunk választ. A Ki kicsoda a magyar repülésben? című könyvet az utóbbi 15 évben próbálta a saját gyűjteménye számára megszerezni. Ebben a kiadványban, 1995-ben közreadták az e témában meghatározó személyiségeket. Az akkor századosi rendfokozatot viselő Forray László mélységi főtisztként sok közismert személlyel, például Besenyei Péterrel, Furkó Kálmánnal, Géczi Sándorral, Dombi Lőrincsel és természetesen Farkas Bertalannal együtt kapott helyet a ritkaságszámba menő kiadványban, amit az utóbbi napokban szerencsével megtalált és gyorsan meg is vásárolt. Nos, a történet üzenete: a kitartás és a remény segít bennünket, hogy az értékeket megtaláljuk, vagy azok ránk találjanak. Azonban ez a találkozás nem mindig történik meg egyik pillanatról a másikra, ezt tudni kell, így kitartónak, illetve következetesnek kell lennünk az életben.

Dr. Murinkó Attila alezredes

ÉLETHOSSZIG TARTÓ TANULÁS

„Tanulj, fiam, ha valamire akarsz vinni az életben!” „Tanulj, mert azt senki nem veheti el tőled!” – az ilyen és ehhez hasonló, gyermekkorunkban folyamatosan sulykolt bölcsességeket napestig sorolhatnám. A lényeg, hogy ez a tanulás körülbelül azt jelentette, hogy az ember fia fiatalon kitanult egy jó szakmát vagy leérettségizett, esetleg lediplomázott, elhelyezkedett a munkaerőpiacon és megélt belőle. Senkinél sem azt erőltették gyerekkorában (értem ez alatt az én korosztályomat és a nálam idősebbeket), hogy mindig tanulni kell majd. A felmenőink sem ezt a példát mutatták nekünk. Vagy tanultunk, vagy dolgoztunk; de a tanulás csak gyerekkori és ifjúkori „kötelezettség” volt.

A mai, modern élet viszont felgyorsult és számos változást hozott. Ami tegnap még új volt, az holnap már elavulttá válik. Egyre nehezebb megtalálni a „bennünket megérdemlő” helyünket a munkaerőpiacon, és egyre több feltételnek kell megfelelnünk. További képességekkel, iskolákkal kell rendelkezünk, hogy ebben a kiélesedett versenyben sikeresen helytállhassunk. Itt jön a képbe a sikeres modernkori ember, aki képes önmagát fejleszteni, aki számára a tanulás már nem egyfajta kötelezettség, hanem az élet mindennapi része. Persze most gondolhatja az olvasó, hogy minek beszélek erről, hisz a honvédségnél, az állománykategórián belül csak az éveket kell kivárni, és lehet előrelépni a rendfokozatokban (a kivételeket most nem említem). Valamikor így volt, például a rendszerváltozás előtt és még jó néhány évig azt követően is. Ezt a nem feltétlenül szerencsés tulajdonságot viszont ma már kezdi levetkőzni magáról a „rendszer”. Hiszen naiv az, aki azt gondolja, hogy az egyenruhás, fegyveres szerveknél ez a változás, az önfejlesztő ember ideája értelmetlen „próbálkozás” lenne. Mert aki nem tanul vagy képzi magát, az a jövőben egy esetleges „kellemetlen” jogszabályi változásnál (amelyekből már mindannyian tudnánk példákat felsorolni)

könnyen hátrányba kerülhet a nála szorgalmasabb kollégáihoz képest.

A saját példámhoz hozom fel: jómagam 15 évvel ezelőtt, 18 évesen vonultam be sorkatonának, és a kilenc hónap szolgálat teljesítése után bent maradtam szerződésesnek. Fiatal voltam, kevés jövőképpel, mint ahogy sokan mások is; felsőfokú tanulmányokat anyagi okokból akkor még nem tudtam kezdeni, így hát az egyenruhás munka izgalmasnak és vonzónak tűnt. Könnyű volt ígért mondanivaló. Kiképző tiszthelyettesi beosztásba kerültem, őrmesteri rendfokozatban. Sokak számára köztudott, hogy a beosztás főtörzsszázadosi rendfokozattal volt rendszeresítve, a legmagasabb altiszti beosztási illetmény járt érte. Az előléptetésekért járó illetményemelkedés elenyésző volt. Ez a már fent, korábban említett pályaképnek felelt meg, ami nem igazán motiválta az akkori altiszteket. De ezzel a „motivációval”, ha nevezhetjük egyáltalán annak, szerencsére nem mindenki értett egyet, így jómagam se. A munka, amit végeztem, persze amellet, hogy nem kevésbé volt fontos, mint bármelyik másik altiszti beosztás, hamar rutinná vált. Az egyik nap olyan volt, mint a másik. Itt most nem szeretném részletesen kifejteni, hogy milyen jövőképet vetített elém ez a munkahelyzet. Számos „embertársam” mutatott rossz példát. Sokan könnyedén azonosultak is a kényelmesnek tűnő helyzettel, a velük szembeni „elvárásokkal”.

Én szerencsére már kisgyerekkorom óta rendszeresen sportoltam és szorgalmasan tanultam. Az egyik kedvenc mondásom mind a mai napig: „Ép testben, ép lélek!”. E tényezők nem engedték számomra, hogy a rossz példát kövessem, ahelyett inkább az arra méltó kollégák útmutatásai és jómagam elvrendszereinek irányjelzői szerint éltem az életemet. Röviden kifejtve: több sikeres nyelvvizsgát tettem, szakmát szereztem, majd egyetemi tanulmányokat folytattam munka mellett – mindezt akkor még nem is volt szükségem. De ma már látom,

Egy érdekes téma

Fritz Schönpflug karikatúrája

Forrás: http://nagyhaboru.blog.hu/2013/12/13/iskolapadban_schonpflug_karikaturain

mindennek volt értelme, a sok befejtett munka előbb-utóbb beért, beír. Természetesen ez még nem azt jelenti, hogy itt a megérdemelt, régóta várt finis. Dehogy!

Az önfejlesztő ember a modern társadalom mintaképe és egyben a sikeres altiszt mintaképe is! Hiszen a magyar altiszt nemzetközi téren is elismert katonának számít. Szerencsére szakmai szempontból sikerül kilábalnunk a korábbi „hagyományokból”. Ugyanakkor egyre több elvárás és kötelezettség terheli a ma altisztjét. Megfelelni, illetve motiválttá válni nem könnyű feladat; és itt nemcsak az anyagi megbecsülést értem, hanem a régi beidegződésektől való megszabadulást is. Hiszen tanulni ma már élettevékenység, része a mindennapi életünknek, mely egyre inkább egészen az időkorig mutat (élethosszig tartó tanulás).

Valamennyiünknek célszerű mihamarabb átgondolni az életünkkel szembeni elvárásainkat, feltételezve, hogy mindenki el szeretné érni céljait, álmait. Ébresszünk magunkban vágyat a magasabb szellemi frekvencia iránt. Testünk fejlesztése mellett tréningezzük elménket is, leljünk benne örömet! Mert ha sikerül ezt elérnünk, akkor nemcsak az egyre bonyolultabbá váló élethelyzetekben tudunk könnyebben eligazodni, hanem büszke altisztként állhatunk helyt nemzetközi szinten és hazai viszonylatban egyaránt.

Major Gábor
főtörzsrőrmester

HUMOR

Szakmai ártalom

- Te Laci, miért teszed a megmaradt kaját a hűtő helyett a számítógép alá? – kérdi az informatikus főtörzsörmestert a felesége.
- Egyszerű. Azért, mert a Windows alatt úgyis minden lefagy!

Fizetésig

- Hé, bratyo, kérnék egy ezrest kölcsönbe fizetésig! – mondja az örvezetőnek az öccse.
- Jó, de mikor van fizetés?
- Hát te dolgozol, akkor miért én tudjam?

Csak okosan

- A parancsnok bemegy a tiszt klubba, odalép a pulthoz, rendel egy dupla whiskeyt, és így kiált:
- Ha az ezredes iszik, mindenki iszik!

- A többi tiszt boldogan rohan a csaposhoz a dupla whiskeyért. Így megy ez sok körön át, míg végre a parancsnok odamegy a pulthoz, kivágja az árat, és így kiált:
- Ha az ezredes fizet, mindenki fizet!

Szerencsejáték

- Vizsgáztató az altisztjelöltnek:
- Önnek inkább a lottóval kellene próbálkoznia.
- Miért, zászlós úr???
- 90 kérdésből éppen ötöt talált el.

A becsület

- Az ezrednél jogásztisztet keresnek. Bemegy egy jelentkező, a parancsnok meg is kérdezi:
- Tudja, nekünk becsületes emberre van szükségünk. Annak tartja magát?
- Igen. Mondok is egy példát: apám ötmillió forintot költött a tanítatásomra, amit azonnal visszafizettem neki, amint vége lett az első peremnek.
- És mi volt az első ügye?
- Az apám beperelt a tandíjért...

Aknamunka

- A parancsnok felesége találkozik egy barátnőjével a cukrászdában:
- Kinek viszed ezt a nagy szelet tejszínhabos tortát?

- A férjem segítőjének.
- Születésnapja van?
- Nem. Túlságosan karcsú.

Logikus...

- A műszaki szakoktató azt kérdezi az újoncoktól:
- Na fiúk, ha beledobom az aranygyűrűmet a savba, szerintetek feloldódik?
- Nem, zászlós úr.
- Nagyon jó! És miért nem?
- Mert akkor nem tetszene beledobni...

Összeállította:

Berek Zsolt törzszászlós

LALI A SEREGBEN

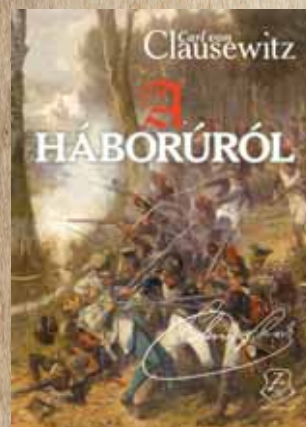

Egyed Zoltán szakaszvezető karikatúrája

A Z ÚJDONSÁGAI

ZRÍNYI KIADÓ

Korszerű fordításban megjelent a hadtudomány egyik alapműve:

Carl von Clausewitz
A háborúról
Fordította: Szabó Júlia
Keménytablás, cérnafűzőtt
708 oldal
Bolti ár: 9000 Ft

A Katonák békében és missziókban sorozat legújabb tagja:

Resperger István–Kiss Álmos
Péter–Somkuti Bálint
Aszimmetrikus hadviselés a modern korban
Keménytablás, cérnafűzőtt
424 oldal
Bolti ár: 3500 Ft

Megrendelhető:

Zrínyi Kiadó

www.honvedelem.hu

1087 Budapest, Kerepesi út 29/B

Győr Edina

Tel.: 06 1 459 5373,

06 30 578 1048

E-mail: gyoredina@amedia.hu

